

Lasteaed Vigri Õppekava

Lasteaed on koolieast noorematele lastele vanuses 1,6-7 aastat hoidu ja alushariduse omandamist võimaldav õppeasutus.

Lasteaia põhiülesanne on lapse ealisi, soolisi, individuaalseid vajadusi ja iseärasusi arvestades:

- 1) luua võimalused ja tingimused tervikliku isiksuse kujunemiseks, kes on sotsiaalselt tundlik, vaimselt erk, ennastusaldav, kaasinimesi arvestav ja keskkonda väärtustav;
- 2) hoida ja tugevdada laste tervist ning soodustada tema emotsionaalset, kõlbelist, sotsiaalset, vaimset ja kehalist arengut.

ÕPPE-JA KASVATUSTEgevuse EESMÄRGID JA PÕHIMÕTTED

ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRGID

Lasteaia õppe-ja kasvatustegevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös.

Üldeesmärgist lähtuvalt toetab õppe-ja kasvatustegevus lapse kehalist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut, mille tulemusel kujuneb lapsel terviklik ja positiivne minapilt, ümbritseva keskkonna mõistmine, eetiline käitumine ning algatusvõime, esmased tööharjumused, kehaline aktiivsus ja arusaam tervise hoidmise tähtsusest ning arenevad mängu-, õpi-, sotsiaalsed ja eakohased oskused..

Laps väärtustab Hiiu valla Kõrgessaare piirkonna eripära.

Õppe-ja kasvatustöö läbiviimise põhimõtted:

- lapse individuaalsuse ja tema arengupotentsiaali arvestamine.
- lapse tervise hoidmine ja edendamine ning liikumisvajaduse rahuldamine
- lapse loovuse toetamine
- mängu kaudu õppimine
- humaansete ja demokraatlike suhete väärtustamine.
- lapse arengut ja sotsialiseerumist soodustava keskkonna loomine
- lapsele turvatunde, eduelamuse tagamine
- üldõpetusliku tööviisi rakendamine
- kodu ja lasteaia koostöö
- eesti kultuuritraditsioonide väärtustamine ning teiste kultuuride eripäraga arvestamine.

VIGRI MAJA VÄÄRTUSED

- loovus
- traditsioonid
- austus
- hoolivus
- tervis

ÕPIKÄSITLUS

Õppimine on elukestev protsess, mille tulemusel toimuvad muutused käitumises, teadmistes, hoiakutes, oskustes jms ning nendevahelistes seostes. Laps õpib matkimise, vaatlemise, uurimise, katsetamise, suhtlemise, mängu, harjutamise jms kaudu.

Õppe-kasvatustegevuse kavandamisel ja läbiviimisel arvestatakse laste eripära: võimeid, keelelist ja kultuurilist tausta, vanust, sugu, terviseseisundit jms. Õpetajad on laste arengu suunajad ning arengut toetava keskkonna loojad.

Last kaastakse tegevuste kavandamisse, suunatakse tegema valikuid ning tehtut analüüsima.

Õppe-ja kasvatustegevuses luuakse tingimused, et arendada lapse suutlikkust:

- kavandada oma tegevust, teha valikuid
- seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega
- kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes
- arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle
- hinnata oma tegevuse tulemuslikkust
- tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega
- oleme liitunud projektidega „Kiusamisest vaba lasteaed”, „Tervist edendavad lasteaiad”, „Avastustee”, „Eliis”

ÕPPE- JA KASVATUSTEGEVUSE KORRALDUS

ÕPPEAASTA

Lasteaia õppeaasta algab 01.septembril ning kestab 31. augustini. Suvekuudel toimub õpitu kinnistamine, organiseeritud mängud ja tegevused õues.

PÄEVAKAVA

Lasteaed on avatud 7.00-18.00 Rühmas töötab 2 õpetajat ja 1 õpetaja abi.

Esimese vahetuse õpetaja tööaeg on 7.00-14.00

Teise vahetuse õpetaja tööaeg on 11.30-18.00 Õpetaja abi tööaeg on 8 tundi päevas. Õppeaasta on planeeritud terveks aastaks.

Käsitletavad teemad on jaotatud kuude lõikes, millest hargnevad konkreetsete teemad nädalaks ja päevaks. Õpetaja ei ole surutud kindlatesse raamidesse, kuid jälgib samas, et planeeritu nädala jooksul saaks läbitud. Suurt rõhku pannakse laste vabale ja organiseeritud mängule. Teemade valikul lähtume üldõppe printsiibist.

Rühmade päevakava määrab kindlaks vastavalt laste eale päevarütmi, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja õpetaja kavandatud õppe-ja kasvatustegevused.

Tegevuste pikkus sobitusrühmas 15 min.; 3-6 a. 25min.; 5-7a. 35min.

Lapsed valivad ise oma mängukeskkonnad, õpetajal on suunav-abistav roll. Organiseeritud tegevused algavad 9.00. Päevakava üks kindel osa on õues viibimise aeg, mis ulatub 1-2 tunnini, suvekuudel rohkem.

Pärast lõunasööki minnakse puhkama. Lastele loetakse unejuttu. Peale õhtusööki on vaba mängu aeg, samuti aeg tegelemiseks hariduslike erivajadustega lastega.

Õppeaasta vältel korraldame teatrikülastusi, spordipidusid, väljasõite, piknike, tähistame rahvakalendri tähtpäevi .

RÜHMARUUMI KUJUNDAMINE

Igal lapsel on oma nimeline karp, kus on tema vajalikud õppevahendid.

Muusikatunnid toimuvad saalis või vajadusel rühmatoas.

Kunstiga tegelemiseks kasutame rühmaruumi, kuhu on koondatud kõik vajalikud töövahendid. Seal on võimalikult palju erinevaid materjale. Püüame arendada laste loovust, julgustada katsetama võimalikult paljude erinevate materjalidega, pakume uusi võimalusi, emotsionaalset rahuldust. Looduslik materjal on kogutud nii laste kui täiskasvanute poolt. See pakub teadmisi ümbritsevast keskkonnast, mis aitab mõista elu ja selle erinevaid külgi.

Rühmades on riiulid mitmesuguste lauamängude jaoks. Selliste mängude mängimine arendab peenmotoorikat, käe-ja silma koostööd, kõneosavust. Lapsed õpivad suhtlema, kokkuleppeid sõlmima, neist kinni pidama. On ehitusmängude klotsid erinevate suurustega, legosid, palju autosid, jpm. Ehitamine nõuab osavust, keskendumist, fantaasiat. Avardub mõtlemisoskus, võime lahendada probleeme.

Rollimängudeks on juuksurinurk, arstimängud, ehituslaud, kodu-mänguvahendid. Õpetajad vahetavad ja täiendavad mängu vastavalt sellele, mille vastu lapsed on huvi ilmutanud. Liikumine toimuvad vastavalt võimalustele õues.

LASTE RÜHMAS TEGUTSEMISE PÕHIMÕTTED

Lasteaias arvestatakse laste individuaalsust ja eripära. Lapsed tegutsevad rühmas vastavalt võimetele, võimalustele ja arengutasemele. Selline keskkond tagab lapse rõõmsameelse tegutsemise, mis on soodsaks eelduseks arengule. Lastele on jäetud vabadus tegutseda iseseisvalt. Vabadus on võimalus tegutseda ilma täiskasvanu abita. Vabadus ei tähenda aga seda, et teen, mida tahan. Alustatud töö tuleb teha lõpuni. Nii osaleb laps tõeliste otsuste tegemisel, õpib seadma enesele jõukohaseid eesmärke. See on areng jõudmaks täiskasvanute maailma. Rühmade töö on korraldatud põhimõttel, et oleks võimalus teha võimalikult palju valikuid. Õpitaks olema teadmishimuline, suheldakse ümbritseva keskkonnaga.

Õppekava on ülesehitatud arvamusega, et lapsed omandavad teadmisi kõige paremini siis, kui nad on aktiivselt kaasatud.

ERIVAJADUSEGA LAPS

Erivajadusega laps on laps, kelle võimetest, terviseseisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (mängu-ja õppevahendid, ruumid, õppe-ja kasvatusmeetodid jm) või rühma tegevuskavas.

Erivajaduste väljaselgitamine toimub koostöös lapsevanema, lasteaia õpetajate, logopeedi ja vastava eriala spetsialistidega. Maakonna nõustamiskomisjoni otsusel suunatakse laps erivajadust vajavasse rühma, kus puude olemas olul tegutseb lapsega tugiisik.

Lasteaias töötab 1x nädalas logopeed. Lisaks on võimalus Kärdlas kasutada Rajaleidja keskuse abi, kus saab kasutada logopeedi, eripedagoogi, psühholoogi ja sotsiaal pedagoogi teenuseid.

Erivajadusega lapse arengu toetamine lasteaias on meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab lasteaia direktor.

Individuaalne arenduskava koostatakse lapsele nõustamiskomisjoni otsuste ja soovitude põhjal koostöös eripedagoogide-spetsialistidega.

Lasteaial on koostöös lapsevanemaga olemas võimalus koolikohustuse edasilükkamise kohta.

Lasteaed toetab erinevast keele-ja kultuurirühmast peret lapsele eesti keele ja kultuuri tutvustamisel ning oma kultuuri väärtustamisel.

KOOSTÖÖ LASTEVANEMATEGA

Koostöövõimalused lastevanematega vajavad pidevat uuendamist ja täiendamist. Lasteaed toetab ja abistab perekonda laste arendamisel. Õpetajate ja vanemate ühine koostöö põhineb dialoogil, vastastikusel usaldusel ja lugupidamisel, mille eesmärk on arendada ja kasvatada last vastavalt tema võimetele ning saavutada parim tulemus.

Lasteaias töötab hoolekogu, kelle tegevust reguleerib põhimäärus. Igal õppeaastal valitakse uus koosseis, kes annab oma tööst aru lastevanemate üld- või rühma koosolekul. Hoolekogu arutab läbi lasteaia arengukava, õppekava, töökorralduse majas.

Igasugune info lastevanematele on väljas stendidel kõikides rühmades, samuti Hiiu valla interneti koduleheküljel, lastevanemate meiliaadressidel, Eliisis. On olemas infovoldikud, mida jagatakse lasteaeda tulekul.

Väga oluline on igapäevane vahetu suhtlemine õpetaja ja lapsevanema vahel. Lisaks individuaalsele koostööle lisanduvad ühisüritused vanemate, vanavanematega.

Iga aasta aprillikuus viime läbi arenguvestlused lastevanematega.

Käesolev õppekava on koostatud lasteaia pedagoogide poolt ning heaks kiidetud pedagoogilises nõukogus. Omapoolsed ettepanekud ja täiendused on teinud lasteaia hoolekogu. Rahulolu küsitlusi korraldame 1x 2 aasta jooksul.

LAPSE ARENGU HINDAMISE PÕHIMÕTTED

- Jälgitakse kehalist, vaimset, sotsiaalset arengut
- aluseks lapse arengu eeldatavad tulemused
- arengu hindamise on lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse osa
- hindamise põhimõtted on fikseeritud lasteaia õppekavas
- hindamine on paindlik, võimalik uuendada ja parandada
- hindamine on aluseks eesmärkide seadmisel ja rühmade tegevuskava koostamisel
- hindamine on planeeritud tegevus

HINNANGU ANDMISEL KASUTATAKSE

- vaatlusmeetodit
- vestlust
- analüüsitakse laste töid
- lapse arengu hindamise materjale

LAPSE ARENGUT KIRJELDATAKSE

- lapsest lähtuvalt väärtustades saavutatut
- arvestades individuaalse eripära
- vanematele antakse tagasisidet igapäevaselt ja arenguvestluste käigus

ARENGU HINDAMINE JA FIKSEERIMINE

- rühmapäevikus (individuaalne töö)
- arengutulemuste hindamise leht sügisel-kevadepäeval
- õppeaasta lõpul rühma laste arengu hindamise analüüs
- arengulehtede täitmine kõigi lastega-ka sõimes
- arenguvestluste eesmärk: 1) anda tagasisidet lapse arengust
2) lapsevanema rahulolu lasteaia

Lasteaia lõpetamisel väljastatakse lapsele koolivalmiduskaart. Vt. lisa nr.1

KASVATUSE PÕHIPRINTSIIBID

Turvalisus.

Tagada turvaline koht koosmängimiseks, luua võimalused uurimiseks, katsetamiseks, teha vigu ja neid parandada, tundeid väljendada, tunnustust saavutada ja ennast teostada.

Intrigeeritus.

Võimalus on laste arendamine : mängimise, näitlemise, ehitamise, lugemise, kirjutamise, katsetamise, käsitöö, kunsti kaudu.

Järjepidevus.

Õppetegevuses kasutame põhimõtet lihtsamalt raskemale, kergemalt keerulisemale, lähemalt kaugemale. Harjutamiseks on piisavalt aega.

Ühistöö.

Õppimine on vastastikune aktiivne protsess lapse ja täiskasvanu vahel, teistel laste ja keskkondade vahel, millega lapsed kokku puutuvad.

Individaalsus.

Kõik pakutav on lastele huvitav, eakohane ja loovust arendav.

TÖÖVIISID JA MEETODID

Tööviiside meetodite valikul arvestame:

- tervislikkus - kogu õppekasvatustöö annab lapsele tervikliku pildi ümbritsevast elust;
- lapsepärasus - kõige aluseks on lapsepärasus ja huvi äratamine lapses;
- elulähedus - õppekasvatustöö on korraldatud lapsele tuttava ja arusaadava põhjal
- iseseisvus ja aktiivsus - uusi teadmisi ja oskusi hangitakse palju uurides, mitmete meelte abil tajudes ning kinnistatakse praktilises tegevuses. Lapsel on õppetöös aktiivne roll.
- koduloolisus - väljendub teemade valikul;
- individaalsus - õppetöö on korraldatud vastavalt lapse võimetele ja arengutasemele nii grupiviisiliselt kui individaalselt

Õppe-kasvatustöö eesmärkide ellurakendamiseks kasutatakse erinevaid tööviise:

- vaatlust
- vestlust, jutustamine
- õppemängu
- õppekäiku
- iseseisvat tööd
- rühmatööd
- lavastusmänge.
- lastekirjandus

Lastekirjanduses ilmunud trükiseid uuendatakse pidevalt .

Õppekasvatustöö temaatika jälgib aastaegade vaheldumist, rahvuslikke tähtpäevi, lastele huvipakkuvaid teemasid.

Rahuldavate tulemusteni jõudmiseks on oluline järjepidev harjutamine, kordamine ning uute teadmiste ja oskuste kasutamine igapäevastes toimingutes.

Õppekasvatustöö toimub nädalplaani alusel.

ÜLDOSKUSED

MÄNGUOSKUSED

Kuni 3 aastased:

- tunneb mängust rõõmu ja on suuteline mängule keskenduma
- oskab eristada mänguasju
- rakendab mängu loovas tegevuses

- mängu käigus omandab ja kinnistab uut teavet
- õpib suhtlema
- omandab käitumisreegleid

3-5 aastased :

- tunneb mängust rõõmu ja on suuteline mängule keskenduma
- rakendab mängus teadmisi ja muljeid ümbritsevast maailmast
- rakendab mängu loovas tegevuses
- mängu käigus omandab ja kinnistab uut teavet
- kasutab mängus loovalt erinevaid vahendeid
- õpib suhtlema
- omandab käitumisreegleid

5-7 aastased:

- tunneb mängust rõõmu ning on suuteline mängule keskenduma
- rakendab mängudes loovalt oma kogemusi, teadmisi ja muljeid ümbritsevast elust
- algatab erinevaid mängu ja arendab mängu sisu
- täidab mängudes erinevaid rolle
- järgib mängureegleid ning oskab tuttavate mängude reegleid teistele selgitada
- suudab mängu käigus probleeme lahendada ja jõuda kaaslastega kokkuleppele
- tunneb rõõmu võidust ja suudab taluda kaotust võistlusmängus
- kasutab mängudes loovalt erinevaid vahendeid

TUNNETUS- JA ÕPIOSKUSED

Kuni 3aastased:

- rühmitab esemeid ja värvusi
- täidab korraldusi
- kuulab ja mõistab kõnet
- tegutseb täiskasvanu juhiste järgi
- saab aru lihtsamatest seostest
- väljendab emotsioone

3-5 aastased:

- rühmitab esemeid ja nähtusi
- täidab korraldusi
- kuulab ja mõistab kõnet
- tegutseb täiskasvanu juhiste järgi
- saab aru lihtsamatest seostest, põhjustest ja tagajärgedest
- viib alustatud tegevused lõpuni
- tahab õppida, uurida, esitada küsimusi
- kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist

5-7aastased:

- saab aru lihtsamatest seostest (hulk, põhjus, tagajärg), tajub esemeid, sündmusi ja nähtusi tervikuna
- mõtleb kujunduslikult kui ka verbaalselt, saab kuuldust aru, reageerib sellele vastavalt ning kasutab arutlevat dialoogi
- tegutseb sihipäraselt, on suuteline keskenduma kuni pool tundi
- kavandab ja korraldab oma igapäevategevusi ja viib alustatud tegevused lõpuni
- tegutseb uudses olukorras täiskasvanu juhiste järgi

- suhtub õppimisse positiivselt- tahab õppida, uurida, esitada küsimusi, avastada ja katsetada
- rühmitab esemeid ja nähtusi erinevate tunniste alusel
- kasutab materjali meeldejätmiseks kordamist

SOTSIAALSED OSKUSED

Kuni 3aastased:

- tahab ja julgeb suhelda
- küsib vajadusel abi
- osaleb rühma reeglite kujundamisel
- saab aru **oma-võõras-ühine** tähendusest
- teeb vahet hea ja halva käitumise vahel
- oskab teistega arvestada

3-5 aastased:

- tahab ja julgeb suhelda, tunneb huvi teiste vastu
- osutab ja küsib abi
- osaleb rühma reeglite kujundamisel
- saab aru **oma-võõras-ühine** tähendusest
- teeb vahet hea ja halva käitumise vahel
- oskab teistega arvestada
- loob sõprussuhteid
- järgib kokkulepitud reegleid
- selgitab oma seisukohti

5-7aastased:

- püüab mõista teiste inimeste tundeid ning arvestada neid oma käitumises ja vestlusest
- tahab ja julgeb suhelda- huvitub suhetest ja tunneb huviteiste vastu
- hoolib teistest inimestest osutab abi ja küsib seda vajadusel ka ise
- osaleb rühma reeglite kujundamisel
- oskab teistega arvestada ja teha koostööd
- loob sõprussuhteid
- saab aru **oma-võõras-ühine** tähendusest
- teeb vahet hea ja halva käitumise vahel
- mõistab, et inimesed võivad olla erinevad
- järgib kokkulepitud reegleid ja üldtunnustatud käitumisnorme
- selgitab oma seisukohti

ENESEKOHASED OSKUSED

Kuni 3aastased:

- suudab väljendada rõõmu, viha
- algatab mängu
- saab hakkama eneseteenindamisega (sööb ise, riietub osaliselt, kasutab WC, peseb)
- algatab mängu
- tegevuse lõppedes koristab enese järel
- oskab erinevates olukordades sobivalt käituda

3-5aastased:

- suudab oma emotsioone sobival viisil väljendada
- algatab mängu ja tegevusi
- saab hakkama eneseteenindamisega ja on tal on kujunenud esmased tööharjumused
- tegevuse lõppedes koristab enese järel ja kasutab erinevaid vahendeid otstarbekalt
- teab, kuidas ohutult käituda
- tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest

5-7 aastased:

- suudab oma emotsioone kirjeldada ning tugevaid emotsioone, nt. rõõmu, viha, sobival viisil väljendada
- kirjeldab enda häid omadusi ja oskusi
- oskab erinevates olukordades sobivalt käituda ning muudab oma käitumist vastavalt tagasisidele
- algatab mängu ja tegevusi
- tegutseb iseseisvalt ja vastutab oma käitumise eest
- teab, mis võib olla tervisele kasulik või kahjulik ning kuidas ohutult käituda
- saab hakkama eneseteenindamisega ja tal on kujunenud esmased tööharjumused
- kasutab erinevaid vahendeid otstarbekalt ning tegevuse lõppedes koristab enda järel

TEEMADE JAOTUS KUUDE LÕIKES

	Tere lasteaed ja sügis
SEPTEMBER	Tere lasteaed, liiklus Sügis aias Sügis metsas Sügis põllul.
	Sügis looduses
OKTOOBER	Sügise ilmad Linnud sügisel Loomad sügisel. Maailmaruum
	Pere ja kodu
NOVEMBER	Isad ja vanaisad Suhted perekonnas Eesti talurahvas ja rahvakombed Tööd ja toimetused
	Jõuluaeg
DETSEMBER	Ettevalmistused jõuluks Ettevalmistused jõuluks Vanad jõulukombed Jõulumuinasjutt
	Talv
JAANUAR	Talvine mets ja metsloomad

Linnud talvel
Talvelõbud
Põhjamaa-ja lõunamaaloomad

Kodu ja kodumaa

VEEBRUAR

110 112
Sõbranädal
Koduvald. Eesti Vabariik ja tuntud eestlased
Rahvalooming

Teatrikuu

MÄRTS

Muinasjutt
Tänapäeva teater
Märts- kevadkuu
Liiklusnädal

Kevad looduses

APRILL

Mina ja tervis
Ülestõusmispühad
Linnurahva kevad
Loomad kevadel

Kevad inimeste tegemistes

MAI

Tööd ja tegemised kevadel
Emadepäev
Mets ja aas.
Loodushoid

Suverõõmud

JUUNI

Looduse ilu suvel
Looduse ilu suvel
Laste toimetused ja suverõõmud
Laste toimetused ja suverõõmud

Suverõõmud

AUGUST

Marjad metsas ja aias
Marjad metsas ja aias
Meri meie ümber
Meri meie ümber

TEEMADE KÄSITLEMISE ULATUS

September

1.nädal. Tere lasteaed. Liiklus.

Oma nimi, vanus, aadress. Lasteaed-nimi, meie teine kodu, orienteerumine majas ja selle ümbruses. Lasteaia kodukord. Käitumine rühmas, toidulauas, üldruumides, tervitamine, tänamine jt. viisakussõnade kasutamine, Liiklus-kõndimine autotee vasakus servas, autoteel ei mürata, ei mängita, teed ületatakse kiiresti.. Jalgrattaga tohib sõita ainult lasteaia õuel ja koduõues. Kiiver. Liiklusmärgid.

2.nädal. Sügis aias.

Köögilviljad: kapsas, kurk, tomat, uba, hernes.

Juurviljad: porgand, peet, kaalikas, naeris, kartul

Puuviljad: õun, pirn, ploom, kreek, kirss.

Nende kasvukohad, suuruste võrdlus, värvuse ja kuju järgi. Kasulikkus tervisele. Säilitamine

Sügislilled: aster, gladiool, saialill, päevalill. Taimeosad, õite kuju, lille areng, otstarve.

3.nädal. Sügis metsas.

Puud –kastan, vaher, pihlakas, tamm, kask, toomingas ja nende viljad. Leht, puuoks, rohi. Puude tähtsus, kasutamine inimeste elus. Metsaannid, kasutamine toiduks.

4.nädal. Sügis põllul.

Sügise värviküllus. Teraviljas: rukis, oder, kaer, nisu. Vilja teekond lauale. Vajalikud ametid: kombainer, autojuht, traktorist, mölder, pagar. Viljakoristus vanasti ja tänapäeval. Sügisannid meie toidulaual - erinevad võimalused. Hoidised. Tubased tööd. Lõnga ketramine. Mihklipäev

Oktoober

1.nädal Ilmad sügisel.

Päike on päeval veel soe, õhtud ja hommikud on jahedad, öökülmad, tihti sajab vihma, taevast on pilves, puhub külm tuul. Päevad lühenevad, ööd pikenevad. Soojust ja valgust on vähe, taimed ei saa kasvada. Varasügis-hilissügis. Ilmavaatluskalender Riietus vastavalt ilmale.

2.nädal. Linnud sügisel.

Rändlinnud: pääsuke, kuldnokk, kurg, lõoke, luik, hani. Rände liigid: kured kolmnurgas, kuldnokad parves, haned sirges rivis. Rände põhjused.

Lindude kehaosad: pea, keha, tiivad, kaks jalga, saba, nokk.

3.nädal.Loomad sügisel.

Loomad valmistuvad talveks: karu, siil, ussid, orav. Talveunne jäämiseks pesad, pesa soojustamine, koguvad toidutagavara. Loomade kehaosad: mõisted neli jalga, saba, hääliitsused. Putukate kadumise põhjused. Toitumisahel: jänes-puukoor-hunt; taim-tigu-konn

4.nädal. Maailmaruum.

Planeedid maa, kuu, merkuur, jupiter, saturn. Päikese tähtsus öö ja päeva erinevused Gloobus.

Inimesed kosmoses. Rakett. Liikumine pimedas, sõidutee ületamine, liiklusemärgid.

Puud, päike, vihm, tuul, kuu.

November

1.nädal. Isad ja vanaisad.

Isa osa perekonnas-tubli, töökas, tugev. Teeb rasket tööd, aitab ema. Ka lasteaed vajab isade abi.

Perepilt. Meeste ja naiste erinevused Elu järgnevus: tita-poiss-meis-vana mees. Kodumasinad, nende otstarve. Hingedepäev – 2.november.

2.nädal. Suhted perekonnas.

Vanemad ja nende vanemad. Poiss hoiab ja kaitseb tüdrukut. Pere hoolitseb laste eest. Mina perekonnas-minu ülesanded, kohustused .Pere rõõmud ja mured, traditsioonid.

Osasaamine teiste rõõmust, kurbusest. Perekonna koosseis. Käitumine erinevates olukordades.

Helkuri ja helkurvesti kasutamine. Liiklusemärgid.

Kodune aadress. Mardipäev

3.nädal. Eesti talurahvas.

Talumajad, majapidamine, koduloomad-kodulinnud. Loomade talitamine. Loomade vanaaegsed nimetused. Vanaaja ja tänapäeva erinevused. Rahvariided.

4.nädal. Tööd ja toimetused.

Erinevad elukutsed –õpetaja, arst, autojuht, koristaja jne. Erinevad ametid lasteaias. Tööl teenitakse raha, raha vajatakse toidu, riiete ostmiseks, kodu korrastamiseks jne. Kodused majapidamistööd: koristamine, pesemine, triikimine, toiduvalmistamine. ÖÖ ja päevatöö. Kadripäev

Detsember

1.-2.nädal. Ettevalmistused jõuluks.

Ohud talvisel tänaval. Liiklemine pimedas.

Jõulud on oodatuid püha. Talve algus. Pühade meeleolu loomine, rühma kaunistamine, jõulukaunistuste meisterdamine, päkapikud, kuused, kuu, tähed, lumehelbed. Jõulude ajal külastab lapsi Jõuluvana, kes elab Lapimaal. Advendid.

3.nädal. Vanad jõulukombed.

Jõuluaeg : toomapäevast kolmekuningani.. Rahvatraditsioonid. Jõulusokk

Jõulutoidud: verivorstid, hapukapsad, seapraad, piparkoogid. Maskeeriti näärisokuks, lambaks. Kuuske ehiti omavalmistatud ehetega, piparkookidega, õunte ja kommi .

4.nädal Jõulumuinasjutt

Päkapiku tegevused. Kõik püüavad olla paremad, sõbralikumad, abivalmid, lahked, viisakad.

Päkapikud piiluvad akna taga, panevad sussid sisse maiustusi. Päkapikud on Jõuluvana abilised.

Lastekirjandus. Pühade sümbolid, Jeesuse lapse sünn.

Jaauar

1.nädal. Talvine mets ja metsloomad

Mets on vaikne ja valge, puhkab lumevaiba all. Lehtpuud on raagus. Veekogud on jääkaane all. Jää on külmunud vesi. Soojaga jää ja lumi sulavad. Lumeomadused. Loomad talvel. Kolmekuningapäev. Teehooldusvahendid- ohud tänaval.

2.nädal. Linnud talvel.

Meil talvituvaid linde: tihane, leevike. Linnu kehaosad: pea, nokk, tiivad, jalad, saba. Keha katavad suled. Linnud on erineva suuruse, värvusega. Talvel on lindudel raske toitu leida, nad vajavad inimeste abi, seepärast hoiavadki majade lähedusse. Lindude toitmine.

3.nädal. Talvelõbud.

Terves kehas terve vaim. Kelgutamine. Värske õhk on tervisele kasulik. Riietumine vastavalt ilmale –talvel villased sokid, kindad, sall. Riietumine vastavalt tegevusele –sportimisel vähem riideid, jalutades rohkem. Laste ja täiskasvanute sport. Olümpiamängud. Ohutu kelgutamine, suusatamine, uisutamine. Talvise puhkuse võimalused.

4.nädal. Põhjamaa –ja lõunamaaloomad.

Kes on kes?. Lõvi, tiiger, ahv, elevant, kaelkirjak, hüljes, põhjapõder. Polaaröö-polaarpäev.

Jääkaru, pruunkaru (kõnnak, häälightsused) Mõisted soe –külm. Valge-ja pruunkaru eristamine.

Veebruar

1.nädal. 110 112

Tutvumine politsei, kiirabiga. Kiirabiauto tunnusvärvid .-valge ja punane rist. Kollane ja punane triip –reanimatsioon. Arstid, kes ruttavad inimestele abi andma ja vajadusel toimetavad nad haiglasse.

Politseiauto tunnus –valge ja sinine. Politseinikud liiguvad vormiriietuses, abistavad korra loomisel tänavatel. Lapse turvavarustus autos .Tuletõrjeauto värv –punane. Küünlapäev.

2.nädal. Sõbranädal

Sõprus, sallivus, heatahtlikkus, kriitika, minu sõber, mängukaaslane. Sõbra lohutamine, andestamine , abistamine. Sõprus loomadega.

3.nädal.Kodumaa –Eesti Vabariik ja tuntud eestlased

Minu kodu – Hiiumaa, Kõrgessaare. Vajalikud asutused vallas: kauplus, tervisemaja, ambulatoorium, apteek jne.

Eestimaal, kus sündisime. Seal elavad meie ema ja isa, vanaema, vanaisa –meie pere. Me elame Eestimaal, oleme eestlased, räägime eesti keelt. Eesti Vabariigil on oma lipp, värvid. Teised rahvad, nende keel, riietus. Peo– ja igapäevariiete võrdlemine. Vastlapäev. Madisepäev, EV sünnipäev.

4.nädal. Rahvalooming.

Rahvalooming on käsitöö, muistendid, vanasõnad, mõistatused, rahvaluule, tants. Eesti rahvaeepos on Kalevipoeg. Kalev on vägilase nimi, iseloomustab suurust, tugevust. Käsitöös on mustrid kujutatud loodusest võetuna: lille, lehe jälg. Rahvalaul, hällilaul, rahvariided, mustrid. Tantsu-ja laulupidu. Vanasõna, muistend mõistus.

Märts

1.nädal. Muinasjutt.

Muinasjuttudes sageli esinevad tegelased: kuningas, talupoeg, haldjas, nõid, loomad. Muinasjutud on enamasti õnneliku lõpuga. Näpusteater.

2.Tänapäeva teater

Suuremad teatrid. Kohalik teater. Teatri-muinasjutu liigid. Kirjanik. Näitleja

3.nädal. Märts –kevadkuu.

Kuidas saabub kevad. Esimesed tunnused. Kevadkuud. Pööripäev-kevade algus. Päike, linnud, lumesulamine, pungad. Esimesed kevadlilled : lumikelluke, märtsikelluke, sinilill. Taimed vajavad kasvamiseks soojust, niiskust, valgust.

4.nädal Liiklusnädal

Teekond kodust lasteaeda. Liiklemine erinevates ilmastikuoludes..

Liiklus-kõndimine autotee vasakus servas, autoteel ei mürata, ei mängita, teed ületatakse kiiresti. pimedal ajal kannal helkurit. Jalgrattaga tohib sõita ainult lasteaia õuel ja koduõues. Kiiver.

Liiklusmärgid. Kõnnitee- sõidutee. Politseinik.

Aprill

1.nädal. Mina ja tervis.

Inimeste välimus, eristada erinevaid rahvaid. Mina ise: välimus, keha osad. Poisi ja tüdruku eristamine. Enese eest hoolitsemine. Pesemisvahendid. Õige toitumine. Hammaste hooldus.

2.nädal. Ülestõusmispühad ehk lihavõtted

Kukk, kana, tibu, jännes –välimus, liigutused.

Kodulinnud: kukk ,kana, tibu, nende välimus, häälsused. Muna kasutamine toiduks. Küülik: välimus, käitumine, liikumine, toitumine.

3.nädal Linnurahva kevad

Kevadel on kauem valge, päevad on soojemad, kuigi ööd on veel külmad. Linnud kevadekuulutajad: lõoke, kuldnokk, künnivares. Linnu kehaosad. Paigalinnud muutuvad elavamaks, hakkavad laulma, pesa tegema. Inimesed panevad üles pesakaste. Linnupesti tuleb kaitsta ja hoida. Lindude toidulaud. Linnud on inimeste abilised, hävitavad kahjulikke putukaid aias.

4.nädal.Loomad kevadel.

Kevadel ärkavad talveunest siil, karu, ussid. Loomad hoiavad paaridesse, moodustavad perekonna, sünnivad pojad. Loomade paljunemine. Täiskasvanud loomade ja poegade erinevused. Kiskjad, roomajad. Loomade erinevad liikumisviisid, erinevad elupaigad, nende toit. Jüripäev. Volbripäev. Jalgratturi ettevalmistus jalgrattaga sõitmiseks (kus tohib sõita, turvavarustus).

Mai

1.nädal.Tööd ja tegemised kevadel.

Kevadel tehakse õues koristustöid, riisutakse, põletatakse prahti. Maal tehakse põllutöid: küntakse põldu, kaevatakse peenramaad, külvatakse seemneid, istutatakse taimi, pannakse maha kartuleid. Mõisted aiamaa, peenar. Aiatöö vahendid. Põllutöömasinad. Kevadpüha-1.mai

2.nädal.Emadepäev.

Igal lapsel on ema. Ema on eluandja ja hoidja. Ema armastab oma last, emal on tähtis roll perekonnas. Emadepäev on pidupäev kogu perele. Austus vanemate vastu. Lapsed valmistavad kingitusi, kingivad lilli.

3.nädal. Mets ja aas.

Erinevad lilled, lehtede ilmumine, putukad. Põõsas ja puu- sarnasused ja erinevused. Liblikas, konn, rohutirts, lepatriinu, kiil, sääsk, sipelgas, tigu-välimus, elukoht, toitumine. Eristada metsa ja aasa. Jalgrattaga sõitmise praktiliste sõiduvõtete õpetamine.

4.nädal Loodushoid

Kodukoha loodus meri, park, mets. Inimtegevuse positiivsed ja negatiivsed mõjud loodusele. Lillede noppimine. Prügi tekkimine- viskamine. Kool-koht õppimiseks. Kooli ja lasteaia erinevus.

Juuni

1-2.nädal Looduse ilu suvel

Roheline muru, lilled. Taimed-loomad vajavad kasvamiseks vett ja toitu. Ilmad soojenevad, lendavad liblikad putukad. Lehtpuude võrdlus, kasulikkus lindudele ja loomadele.

3-4 nädal Laste toimetused ja suverõõmud

Inimesed puhkavad, päevitavad, suplevad. Kuiv ja märg liiv, liivamängud. Liiklusteemade kordamine

August

1-2.nädal Marjad metsas ja aias

Marjade erinevad kasvukohad, välimus (mustikas, pohl, tikker, sõstrad, vaarikas) Viljapuud.

3-4.nädal Meri meie ümber

Ohutus rannas, merel. Kalad (lest, kilu). Kalapüügivahendid (õng, võrk, paat) Tähelepanu liiklusohutusele.

MINA JA KESKKOND kuni 3 aastaste rühmas (Liit-sobitusrühm)

EESMÄRGID

- Teab pidevast muutumisest looduses seoses aastaegade vaheldumisega
- Teab loodusega seotud üldmõisteid (puu, kivi, mets, lill)
- Märkab nähtusi ja muutusi looduses
- Tunneb lähiümbrust
- On teadlik loodushoiu põhitõdedest
- Oskab liigelda teda ümbritsevate täiskasvanute eeskujul
- Eristab sõidu-ja kõnniteed
- Teab helkuri ja helkurvesti vajalikkust ja selle kasutamist
- Mõistab varitsevaid ohte tänaval

ÕPISISU:

Sotsiaalne keskkond:

- oma nimi, kodukoht
- pereliikmed: ema, isa, õde, vend
- mõisted hea, paha
- viisakas käitumine
- oma voodi, kapi, käteräti leidmine

Tehiskeskkond:

- kodu, lasteaia, tuttava teenindusasutuse tundmine
- kell, pliit, külmutuskapp, pesumasin, teler, arvuti nimetamine
- auto, rong, buss, lennuk, laev
- prügi ja prahi toomine kokkulepitud kohta
- helkuri, valgusfoori, kiivri otstarve
- eriotstarbeliste sõidukite tundmine

Looduskeskkond:

- mets, puu, muru, lilled
- putukad, linnud
- mets-ja koduloomad, nende kehaosad
- tuntumad puu-ja aedviljad
- öö ja päev
- talv- külm, sajab lund; suvi- soe, saab ujuda, päike paistab
- lilli nopitakse vaasi panemiseks

ÕPITULEMUS

- On tekkinud huvi ümbritseva looduse vastu
- Oskab kuulata, vaadelda, võrrelda, seostada
- Oskab liigelda paarikaupa teepeenral koos kaaslasega
- Näeb ohtusid tänaval

VAHENDID

Seinapildid, erinevad fotod, raamatud, mulaažid, helkur, erinevad liiklusvahendid. helkurvestid.

KEEL ja KÕNE kuni 3 aastaste rühmas. Liit-sobitusrühm

EESMÄRGID:

- Kuulab ja mõistab täiskasvanu kõnet.
- Keskendub esemete, mänguasjade, piltide vaatlemisel
- Kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme
- Kasutab kõnes tegu-ja omadussõna
- Tunneb huvi ja armastust raamatute vastu.
- Oskab hoida raamatuid.

ÕPISISU:

- Rääkimine arusaadavalt ja kiirustamata.
- Lausete koostamine ja laiendamine küsimuste abil
- Jutu koostamine küsimuste abil pildi, mänguasja, eseme toel
- Tekstist arusaamise oskus, kuulud pala põhjal rääkimise soov pala korduskuulamiseks.
- Tähelepanu suunamine erinevale intonatsioonile.
- Lasteraamatute illustratsioonide vaatlemine
- Luuletuste lugemine.

ÕPITULEMUS:

- Suudab keeleliselt väljendada oma tundeid ja mõtteid.
- Suhtleb eakaaslastega ja täiskasvanutega.
- Saab aru lihtsamatest käskudest ja töökorraldustest.
- Saab aru etteloetud tekstist ja suudab küsimuste abil välja tuua olulise
- On tekkinud huvi raamatute vastu ja oskab raamatuid hoida

ÕPPEVAHENDID:

Suured seinapildid, muinasjuturaamatud, käpiknukud, lauateatrid.

MATEMAATIKA kuni 3 aastaste rühmas. Liit-sobitusrühm

EESMÄRGID

- Loob ja kujundab esemete, arvude, suuruste ja kujundite maailma.
- Oskab leida esemete ning nähtuste vahelisi lihtsaid seoseid, saab neist aru.
- Fantaskeerib, väljendab end õigesti ja korrektselt

ÕPISISU

- Esemete rühmitamine suuruse, vormi ja värvuse järgi
- Esemete eristamine vastavalt näidisele või sõnalisele korraldusele: suur- väike;
- samasugune-teistsugune
- Ümbritsevate esemete asukoht määramine lapse suhtes sõnadega: üleval-all; edasi-tagasi, ees-tagas
- Kahe eseme järjestuse määramine väljendite abil: suurem- väiksem; lühem-pikem
- Õiged ajamõisted kõnes: eile-täna-homme

- Mõisted kiiresti-aeglaselt
- Erinevate ruumiliste kujundite ehitamine
- Alustatud tööde lõpetamine.

ÕPITULEMUS:

- On võimeline aru saada ümbritsevate esemete, arvude, suuruste ja kujundite lihtsamatest seostest
- Oskab kasutada lihtsamaid ruumisuhteid kajastavaid väljendeid.

VAHENDID

Erinevad lotod, geomeetrilised kujundid, värvilised pulgad, erineva suurusega ehitusklotsid, legod.

KUNST kuni 3 aastaste rühmas. Liit-sobitusrühm

EESMÄRGID:

- Omab tunnetuslikke võimeid ja on emotsionaalselt vastuvõtlik
- Tunneb huvi kujutavate tegevuste erinevate liikide (joonistamine, maalimine
- voolimine) vastu.
- Käsitseb kujutavates tegevustes kasutatavaid tehnilisi vahendeid: pintsel, pliiats
- käärid, voolimispulk jms.
- Kujutab iseseisvalt ümbritsevaid esemeid
- Tunneb huvi lasteraamatute illustratsioonide, piltide vastu.

ÕPISISU:

- Huvi tundmine piltidel kujutatud loodusnähtuste ja esemete vastu ja tundma sellest rõõmu.
- Õige pintslihoid , värvide ja paberipinna. kasutamine
- Pintsli ja pliiatsiga joone ja ringi tõmbamine
- Plastika omadused (pehme , võib voolida, vajutada)
- Vahelduvad värvirütmid , väikeste vahemaade säilitamine kujundite vahel.

ÕPITULEMUS:

- On tekkinud huvi oma tundeid ja mõtteid väljendada käelises tegevuses
- Eristab olulisemaid ruumi, värvi ja vormi mõisteid, oskab neid töödes kasutada
- Oskab iseseisvalt kasutada tegevuses omandatud oskusi.

ÕPPEVAHENDID:

Joonistuspaper, värviline paper, näpu-ja guaššvärvid, värvipliiatsid, rasvakriidid, pintsliid. Plastika, voolimisalused, voolimispulgad. Käärid, liimid.

LIIKUMINE kuni 3 aastaste rühmas. Liit-sobitusrühm

EESMÄRGID:

- Sooritab õigesti üldarendavaid harjutusi ja põhiliikumisi.
- Tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu
- Sooritab harjutusi ühises tempos, jälgib õpetajat ja teisi lapsi.
- Oskab kuulata õpetaja korraldusi, täita käsklusi.

ÕPISISU:

- Õiged liigutusoskused: kõnd, jooks, hüpped, roomamine, ronimine, visked
- Kehalised võimed: osavus, kiirus, jõud, üldine vastupidavus.
- Harjutuste sooritamine ühiselt, matkides õpetaja liigutusi, sõnalise seletuse saatel.
- Harjutused õige rühi kujunemiseks.
- Liikumisvilumuse kujunemine kõnnil, tasakaalu säilitamine.
- Erinevad liikumismängud.

ÕPITULEMUS:

- Lapsed saavad aru lihtsamatest korraldustest ja oskavad sellele adekvaatselt reageerida
- Lapsele on tagatud füüsiline areng kõigi tema tegevuste kaudu.
- Lastes on tekitatud huvi sportliku tegevuse vastu.

ÕPPEVAHENDID:

Erineva suurusega pallid, kaar-redel, liistulaud, ronimisredel, rõngad, kõrinad, võimlemispink, klotsid, lipud, nõör.

MUUSIKA kuni 3 aastaste rühmas. Liit-sobitusrühm

EESMÄRGID

- tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

ÕPISISU

Laulmine;

- õpetaja laulu kuulamine ja jälgimine,
- laulmise vastu huvi tekitamine ja kaasa laulmisele innustamine (vaba ja õrn häälitsemine, õpetaja intonatsiooni, rütmikust ja diktsiooni matkides),
- emotsionaalse eneseväljenduse (plaksutamine, kõigutamine) õppimine laulmisel.

Muusikalis-rütmiline liikumine;

- vastavalt muusika meeleolule koos õpetajaga liikumine, muusika pulsi ja meetrumi tundma õppimine,
- tantsuliigutuste – kõnd, paigaltammumine, jooks, päkkadel kõnd, ühe ja vaheldumisi kahe jalaga koputamine, poolkük, kükitamine, paarilisega kõndimine, keerutamine üksikult ja paaris, koosjalgedega hüplemine, lehvitamine, sõrmega viibutamine, käte peitmine selja taha – õppimine;
- läbisegi liikumise õppimine;
- ringjoone moodustamise ja ringjoonel kõndimise õppimine;
- loomade ja lindude liigutuste matkimise õppimine.

Muusika kuulamine;

- laulu või muusikapala kuulamise õppimine;
- emotsionaalselt muusika iseloomule reageerimise õppimine (plaksutamine, keha kõigutamine, lehvitamine, kaasahäälitsemine, liigutused vastavalt laulu sõnadele);
- erinevate muusikainstrumentide (kannel, kõlapulk, trumm, kuljus, marakas) tämbrite kuulamine ja erinevuste leidmine.

Pillimäng;

- õpetaja ettenäitamisel või õpetajaga koos kehapilli (plaksud, patsud), kõlapulkade, kõristi ja kuljuse kaasamängimise õppimine kuulatud muusikale või laulule;
- muusikat kuulates, liikudes ja lauldes pulssi või rütmi kaasamängimise õppimine kehapillil, kõlapulkadel, kõlakarbil, randmekuljustel, väikesel trummil, pandeiral ja marakal.

ÕPITULEMUSED**Laulmine;**

- kuulab ja jälgib õpetaja laulu;
- huvitub laululisest tegevusest ja püüab õpetajaga kaasa laulda (lauldes kaasa nt üksikuid silpe, sõnu, laululõike);
- osaleb laulude esitamises (plaksutab või laulab kaasa).

Muusikalis-rütmiline liikumine;

- liigub koos õpetajaga vastavalt muusika meeleolule, arvestades pulssi ja meetrumit;
- tunneb tantsuliigutusi: kõnd, paigaltammumine, jooks, päkkadel kõnd, ühe ja vaheldumisi kahe jalaga koputamine, poolkük, kükitamine, paarilisega kõndimine, keerutamine üksikult ja paaris, koosjalgadega hüplemine, lehvitamine, sõrmega viibutamine, käte peitmine selja taha;
- oskab liikuda läbisegi;
- oskab moodustada ringjoont ja ringjoonel kõndimist;
- oskab matkida loomade ja lindude liigutusi.

Muusikaline kuulamine;

- tunneb rõõmu kuulatavast laulust või muusikapalast;
- reageerib emotsionaalselt muusika iseloomule (nt plaksutab, kõigutab keha vmt);
- oskab eristada erinevate muusikainstrumentide tämbreid (kannel, kõlapult, trumm, kuljus,).

Pillimäng;

- mängib õpetaja ettenäitamisel kaasa kuulatud muusikale või laulule kehapilli (plaksutab, patsutab kaasa pulssi või rütmi), kõlapulki ja kuljuseid;
- mängib muusikat kuulates, liikudes ja lauldes kaasa pulssi või rütmi kehapillil, kõlapulkadel, kõlakarbil, randmekuljustel, väikesel trummil, pandeiral ja marakal.

ÕPPEVAHENDID

Käpik- ja näpunukud, mänguloomad, -linnud, -asjad (nt konstruktor), heli- ja/või videosalvestised, arvutiesitlused, muusikainstrumendid, pallid, linnud, hularõngad, kangad, puulehed, lumehelbed, noodikaardid, piltnoodid, noodikogu, joonistamistarbed, kostüümid, muusikakeskus, videomängija, arvuti, pildimaterjal jm.

MINA JA KESKKOND 3-5 aastaste rühmas**EESMÄRGID:**

- Mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma
- Saab ettekujutuse enda ja teiste rollidest elukeskkonnas
- Väärtustab oma rahvuse kultuuritraditsioone
- Väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult, ohutult
- Väärtustab keskkonda hoidvat mõtteviisi
- Märkab nähtusi ja muutusi looduses

- Tutvub lihtsamate liiklusmärkidega kodu ja lasteaia ümbruses
- Tutvub helkuri ja helkurvestiga
- Liikluses oskab peatuda, vaadata, kuulata

ÕPISISU:

Sotsiaalne keskkond: Mina, perekond, sugulased, kodu, lasteaed, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad ja kombed, üldtunnustatud käitumisreeglid, tervise väärtustamine, tervislik toitumine, ohuallikad ning ohutu käitumine

Tehiskeskkond: ehitised, kodumasinad, jäätmed, ühissõidukid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus

Looduskeskkond: kodukoha loodus, loodusvaatlused, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele.

ÕPITULEMUS:

- oskab öelda oma nime, vanuse ja soo
- kirjeldab oma perekonda
- kirjeldab oma kodu, nimetab kodu asukoha
- kirjeldab pereliikmete koduseid tegevusi ja ameteid
- nimetab lasteaia nime
- oskab kirjeldada ja nimetada oma tegevusi ja mängu
- teab nimetada lasteaia töötajaid ja nende tegevusi
- teab oma, võõra ja ühise tähendust
- kirjeldab üldtuntud elukutseid ja nende juurde kuuluvaid töövahendeid
- teab oma riigi tähtsamaid sümboleid
- oskab kirjeldada rahvakombeid
- teab üldtuntud viisakusreegleid
- kirjeldab sõbraks olemist
- oskab väljendada oma emotsioone teisi arvestavalt.
- oskab kirjeldada inimeste erinevusi
- kirjeldab kodumaja omapära
- kirjeldab kodumasinaid ja teab nende otstarvet
- kirjeldab erinevaid sõidukeid
- kirjeldab prügi sorteerimist
- nimetab tervist hoidvaid tegevusi, tervislik toitumine
- nimetab kohti, tegevusi, nähtusi, mis võivad olla ohtlikud
- oskab nimetada kes? või mis? on kodukoha looduses
- oskab nimetada ja kirjeldada aias ja metsas kasvavat
- nimetab aastaaegu ja ilmastikunähtusi
- teab liiklusmärkide tähendust ja valgusfoori, oskab kirjeldada ohtusid liikluses
- oskab liigelda paarikaupa
- väärtustab helkuri ja helkurvesti kandmist.

VAHENDID:

seinapildid, fotod, raamatud, mulaažid, lotod, liiklusmärgid, transpordivahendid, turvavarustus, lauamängud, õppemängud, jäätmed, kodumasinad. Õppekäigud, matkad, piknikud, tööd looduses, vaatlused, katsed ja uurimused, arutelud ja vestlused

KEEL JA KÕNE 3-5 aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- tuleb toime igapäevases suhtluses
- kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust
- tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu

ÕPISISU:

- keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika
- suhtlemine, jutustamine, kuulamine
- lastekirjandus, kirjutamine

ÕPITULEMUS:

- suhtleb täiskasvanuga
- jutustab nähtust, tehtust
- loeb peast luuletusi, liisusalme
- osaleb rollimängudes
- kasutab kõnes õigesti käändevorme, vastand-omadus-nimi-ja tegusõnu
- hääldab õigesti häälikuid, sageli kasutatavaid võõrsõnu
- kasutab õigesti oma nime
- kuulab aktiivselt ettelugemist

ÕPPEVAHENDID: lastekirjandus, pildid, kostüümid, maskid, lauateater, näpunukud, mõistatused, liisusalmid, vanasõnad, pliiatsid, paber, tv, rollimängud, lauamängud

MATEMAATIKA 3-5 aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- rühmitab esemeid ja võrdleb hulki
- järjestab esemeid suuruse järgi
- tunneb lihtsamaid ajamõisteid
- mõistab mõõtmistegevust
- määrab enda asukoha asjade suhtes
- tunneb geomeetrilisi kujundeid

ÕPISISU:

- hulgad, loendamine ja arvud
- suurused ja mõõtmine
- geomeetrilised kujundid

ÕPITULEMUS:

- rühmitab esemeid, olendeid kahe erineva tunnuse alusel
- võrdleb esemete hulki paaridesse
- tutvub arvudega 10-ni
- järjestab esemeid kõrguse, pikkuse, laiuse, suuruse järgi
- kirjeldab ruudu ja ristküliku sarnasusi ja erinevusi. Leiab sarnaseid kujundeid ümbritsevast
- teab ööpäeva osi (hommik, päev, õhtu, öö)
- kirjeldab tegevusi ja sündmusi (eile, täna homme)

- määrab vasakut ja paremat poolt

ÕPPEVAHENDID: TV, geomeetrilised kujundid, loto, lego, õppemängud, ehitusmängud, värvilised nupud, arvutuspulgad, laua-ja õppemängud, sörmemängud, Täringumängud.

KUNST 3-5aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- tunneb rõõmu eneseväljendusest
- vaatleb, kirjeldab, kujundab ümbritsevat ning tarbeesemeid
- kujutab isikupäraselt ümbritsevaid objekte ning oma kujutlusmaailma
- kasutab voolimis-, kujundamis-, joonistamis-, maalimis-, ja meisterdamisvahendeid ja võtteid
- kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt

ÕPISISU:

- kujundamine ja väljendamine
- mõtete ning tunnete edasiandmine nähtaval kujul
- kujundamine: objektile vormi, kuju andmine
- tehnilised oskused: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine

ÕPITULEMUS:

- joonistab ja värvib pindu, muutes joonte tihedust
- kasutab joonistusvahendeid liigse surveta
- teeb objektidele väiksemaid detaile pintsliga
- kasutab 2-3 värvitooni, oskab pintsli loputada
- õõnestab ümarvorme süvendit pöidlaga vajutades
- loob ümar-, ja piklikke vorme, töödeldes soovitud esemeid
- rebib ja lõikab paberist kujundeid ja ribasid
- lükib paelale, nõõrile, traadile vms. auguga esemeid
- oskab kasutada erinevaid meisterdamisvahendeid ja kombineerib koos täiskasvanuga oma töö
- kujundab tähtpäevakaardi sündmuse meelega sobivate motiividega
- valib kaunistusmotiivi ja kannab juhendamisel šablooni omavalitud kohale esemel.

ÕPPEVAHENDID: joonistuspaper, värviline paber, kartong, näpu-ja guaššvärvid, liim, käärid, värvipliatsid, rasvakriidid, plastika, savi, plastiliin, pintsliid, käsnaad, maalirullid, savi, looduslik materjal, jääkmaterjal, voolimisalused, voolimispulgad, akrüülvärvid, käärid, naaskel, haamer, tangid, tekstiil-ja tekstiilijääd, vill, vatt, erinevad lõngad, paelad, nõõbid, traat

LIIKUMINE 3-5 aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- tunneb liikumisest rõõmu
- suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel
- tegutseb aktiivselt rühmas
- järgib esmaseid ohutusnõudeid
- kujundab õiget rühti ja arendab osavust

ÕPISISU:

- liikumisalased üldteadmised
- põhiliikumised
- liikumismängud
- erinevad spordialad

ÕPITULEMUS:

- kasutab põhiliikumisi aktiivses tegevuses ja mängudes
- sooritab staatilist tasakaalu nõudvaid harjutusi
- teeb harjutusi väikevahenditega
- sooritab osavust arendavaid harjutusi
- veab üksi, kahekesi kolmekesi kelgul kaaslast
- kelgutab mäest alla, täites eriülesandeid
- matkib suusasammu
- mängib kollektiivseid võistlusmänge
- osaleb jõukohases teatevõistluses
- tunnustab nii enda kui ka vastasmeeskonna edu
- kasutab spordi- ja mänguväljakute vahendeid sihipäraselt

ÕPPEVAHENDID:

Erineva suurusega pallid, kaarredel, liistulaud, ronimisredel, matid, linnid, korvid, rõngad, kõrinad, võimlemispink, klotsid, lipud, nõör, hübitsad, väikesed hantlid, kurikad, liikumis-, ja võistlusmängud

MUUSIKA 3– 5 aastaste rühmas

EESMÄRGID

- tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

ÕPISISU

Laulmine;

- rümaga samas tempos laulmise õppimine;
- selge diktsiooniga, vaba loomuliku häälega väljahingamisel laulmise õppimine;
- ansamblitunnetuse omandamine, laulu korruga alustamine ja lõpetamine;
- lihtsamate rahva- ja lastelaulude õppimine;
- rümaga samas tempos laulmise õppimine;
- so- mi astmete õppimine.

Muusikalis-rütmiline liikumine;

- muusika meeleolu väljendamine liikumise kaudu (nt plastilise intoneerimise ehk loova liikumisega);
- eakohaste tantsuelementide – kiikumine, püstplaks, põlvetoestikõnd ja –jooks, liikumine hanereas ja ringis, ees- ja külgalopp, kand-varvasastak, sulghüpped, hüpaksamm, käärhüpe - omandamine;
- muusikaosade või fraaside vaheldumise põhjal liikumise õppimine, reageerides õigesti muusika algusele ja lõpule, eristades tempo muutusi, helitugevust ja registreid;
- laulumängude õppimine;

- liikumise muutmise seostamine muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumisega (tempo, dünaamika, register) arvestades pulssi ja meetrumit;
- õpetaja seatud tantsude esitamise omandamine.

Muusikaline kuulamine;

- laulu ja muusikapala kuulamise õppimine;
- kuulatud muusikas tajutud kontrastsete meeleolude väljendamise õppimine liigutuste ja liikumisega;
- muusika väljendusvahendite erisuste (kiire ja aeglane; vaike ja vali; kõrge ja madal; lõbus ja nukker) tähelepanelik kuulamine;
- kuulmise järgi õpitud laulu äratundmine;
- laulu ja muusikapala huviga kuulamine õpetaja poolsete ülesannete abil;
- kuulatud muusikas tajutud meeleolude väljendamine erinevate muusikaliste tegevuste (liikumise, laulmise, pillimängu) kaudu.

Pillimäng;

- rütmipillidega – tamburiin, triangel, kõlatoru, kõlakarp ja kõlaplaat, võrutrumm, kuljused, pandeira, puu-agoogo, kastanjett, taldrikud, guiro – tutvumine ja kasutamine muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks;
- rütmipillide tämbriliste erinevuste kuulamine;
- rütmiseadmete mängimine lasteriimidele ja –lauludele;
- harjutatakse ansamblitunnetust, koos teistega alustamine ja lõpetamine, ühes tempos mängimine.

ÕPITULEMUSED

Laulmine;

- laulab rümaga samas tempos;
- oskab väljahingamisel laulda vaba loomuliku häälega, selge diktsiooniga;
- omab ansamblitunnetust, oskab laulu korraga alustada ja korraga lõpetada;
- laulab peast lihtsamaid õpitud rahva- ja lastelaule;
- esitab laule rümaga samas tempos;
- eraldab so-mi astmeid kõrguse järgi.

Muusikalis-rütmiline liikumine;

- väljendab muusika meeleolu liikumise kaudu (nt plastilise intoneerimise ehk loova liikumisega);
- tantsib, kasutades eakohaseid tantsuelemente (kiikumine, püstplaks, põlvetõstekõnd ja –jooks, liikumine hanereas ja ringis, ees- ja külgalopp, hüpaksamm, kand-varvasastak, sulghüpped, käärhüpe);
- oskab liikuda muusikaosade või fraaside vaheldumise põhjal, reageerides õigesti muusika algusele ja lõpule, eristades tempo muutusi, helitugevust ja registreid;
- osaleb laulumängudes;
- muudab liikumist muusikaosade ja muusikaliste väljendusvahendite vaheldumise põhjal (tempo, dünaamika, register) arvestades pulssi ja meetrumit (nt liigub hanereas ja ringis nii ükski kui ka paaris);
- esitab õpetaja seatud tantse, kasutades õpitud tantsuelemente.

Muusikaline kuulamine;

- kuulab laulu ja muusikapala;

- väljendab emotsionaalselt kuulatud muusikas tajutud kontrastseid meeleolusid liigutuste ja liikumisega;
- eristab muusika väljendusvahendeid (kiire ja aeglane; vaike ja vali; kõrge ja madal; lõbus ja nukker);
- tunneb kuulmise järgi ära mõningaid õpitud laule;
- kuulab laulu ja muusikapala huviga;
- väljendab kuulatud muusikas tajutud meeleolusid erinevate muusikaliste tegevuste (liikumise, laulmise, pillimängu) kaudu (nt järgib tempot ja rütmi kehalise liikumisega või tundes ära õpitud laulu, hakkab kaasa laulma).

Pillimäng;

- mängib rütmipille (tamburiin, triangel, kõlatoru, kõlakarp ja kõlaplaat, võrutrumm, kuljused, pandeira, puu-agoogo, kastanjett, taldrikud, guiro) muusika kuulamise, liikumise ja laulmise saateks;
- eristab rütmipille tämbri järgi;
- mängib rütmiseadeid lasteriimidele ja –lauludele;
- ansamblimängus osaledes alustab ja lõpetab koos teistega, mängib nendega ühes tempos.

ÕPPEVAHENDID

Käpik- ja näpunukud, mänguloomad, -linnud, -asjad (nt konstruktor), heli- ja/või videosalvestised, arvutiesitlused, muusikainstrumendid, pallid, lindid, hularõngad, kangad, puulehed, lumehelbed, noodikaardid, pilt noodid, noodikogu, joonistamistarbed, kostüümid, muusikakeskus, videomängija, arvuti, pildimaterjal jm.

MINA JA KESKKOND 5-7aastaste rühmas

EESMÄRGID

- Mõistab ja tunnetab ümbritsevat maailma
- Saab ettekujutuse enda ja teiste rollidest elukeskkonnas
- Väärtustab oma rahvuse kultuuritraditsioone
- Väärtustab enda ja teiste tervist ning püüab käituda tervislikult, ohutult
- Väärtustab keskkonda hoidvat mõtteviisi
- Märkab nähtusi ja muutusi looduses
- Liikluses peatu, kuula, vaata.
- Oskab liigelda erinevatel aastaegadel
- Oskab sõita jalgrattaga lasteaia õuealal, teades ohutusnõudeid
- Oskab jalgrattaga sõites anda käega märguandeid
- Teab käitumisreegleid tänaval
- Mõistab liiklusreeglite vajalikkust.

ÕPISISU:

Sotsiaalne keskkond: Mina, perekond, sugulased, kodu, lasteaed, ametid, kodumaa, eesti rahva tähtpäevad ja kombed, üldtunnustatud käitumisreeglid, tervise väärtustamine, tervislik toitumine, ohuallikad ning ohutu käitumine

Tehiskeskkond: ehitised, kodumasinad, jäätmed, ühissõidukid, jalakäija ohutu liiklemine, turvavarustus

Looduskeskkond: kodukoha loodus, loodusvaatlused, muutused looduses, elukeskkond, inimese mõju loodusele

ÕPITULEMUS

- tutvustab ja kirjeldab iseennast, enda omadusi, huve
- kirjeldab oma kodu, perekonda ja peretraditsioone
- nimetab ja kirjeldab erinevaid ameteid
- nimetab eesti riiklikke sümboleid ja rahvatraditsioone
- mõistab, et inimesed on erinevad ning neil on erinevad vajadused
- oskab eristada igapäevaelus tervisele kasulikku ja kahjulikku
- julgeb keelduda (ühis)tegevus(t)est, kui neis osalemine kahjustab teda ennast ja teisi või on ohtlik
- kirjeldab, kuidas keskkond ja inimeste käitumine võivad mõjutada tervist
- järgib isikliku hügieeninõudeid, sh. hammaste hoidmist ja hooldamist
- suhtub ümbritsevasse hoolivalts ning käitub seda säästvalt
- kirjeldab kodukoha loodust ning tuntumaid taimi, seeni ja loomi
- kirjeldab loodust ja inimeste tegevusi erinevates ajatsüklites: ööpäev, nädal, aastaring
- selgitab, miks on valgus, temperatuur, vesi, muld ning õhk taimedele, loomadele ja inimestele tähtsad
- selgitab ilmastikunähtuste sõltuvust aastaegadest, öö ja päeva vaheldumist
- mõistab ja märkab enda ja teiste tegevuse mõju ja tagajärgi keskkonnale
- kirjeldab võimalikke ohte kodus, veekogul, liikluses
- teab, kuidas jalakäijana ohutult liigelda ning jalgrattaga lasteaias õuealal sõita.
- Mõistab liiklusreeglite vajalikkust

VAHENDID

Seinapildid, raamatud, DVD, liiklusmärgid, vaipmakett, TV, loodusvaatlusvihikud, liiklusingud, jalgrattad, kiivrid, helkurvestid.

KEEL JA KÕNE 5-7aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- tuleb toime igapäevases suhtluses
- kasutab kõnes õiget hääldust, sobivaid grammatilisi vorme ja mitmekesisist lauseehitust
- tunneb huvi lugemise, kirjutamise ja lastekirjanduse vastu

ÕPISISU:

- keelekasutus: hääldamine, sõnavara, grammatika
- suhtlemine, jutustamine, kuulamine
- lastekirjandus, kirjutamine

ÕPITULEMUS:

- tuleb toime nii eakaaslaste kui ka täiskasvanutega suhetes, arvestab kaassuhtlejat ja suhtluspaika
- saab aru kuuldu sisust ning suudab sellele sobivalts reageerida
- suudab omi mõtteid suulises kõnes edasi anda
- jutustab pildi, kuuldu teksti või oma kogemuse alusel, annab edasi põhisisu ja olulised detailid ning vahendab omi tundeid
- kasutab kõnes aktiivselt liitlauseid
- kasutab kõnes kõiki käände- ja pöördevorme ainsuses ja mitmuses
- valdab suhtlemiseks piisavat sõnavara ja suudab vajaduse korral ise sõnu moodustada

- hääldab oma kõnes ja etteöeldud sõnu korrates õigesti kõiki emakeele häälikuid
- tunneb tähti ja veerib kokku 1-2 silbilisi sõnu ja tunneb kirjaõiget ära mõned sõnad
- kirjutab joonistähedega 1-2 silbilisi sõnu õigesti järjestatud ühekordsete tähtedega
- teab peast emakeelseid luuletusi ja laule.

VAHENDID: Raamatud, teatmeteosed, muinasjuturaamatud, illustratsioonid, DVD, videokassetid, TV, käpiknukud, seinapildid, lauateatrivahendid, aabitsad, tähekaardid, lotod, puzzled

MATEMAATIKA 5-7aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- rühmitab esemeid 1-2 tunnuse alusel ja võrdleb esemete hulki
- järjestab esemeid suuruse ja asenditunnuse põhjal
- tunneb lihtsamaid ajamõisteid ning kirjeldab ja järjestab oma päevategevusi
- mõtestab loendamistegevust ja seoseid arvude reas
- mõistab mõõtmistegevust ja olulisemaid mõõtühikuid
- suudab kirjeldada ümbritsevat ruumi kujundimõiste abil
- näeb matemaatilisi seoseid igapäevatoimingutes

ÕPISISU:

- hulgad (moodustamine, võrdlemine, püsimine)
- loendamine ja arvud , arvutamine
- suurused ja mõõtmine
- geomeetrilised kujundid

ÕPITULEMUS:

- määrab esemete hulga ühise tunnuse järgi ning jaotab esemeid kahe erineva tunnuse järgi
- võrdleb hulki, kasutades mõisteid rohkem, vähem, võrdselt
- teeb 12 piires loendamise teel kindlaks esemete arvu, teab 1-12 järjestust ning tunneb numbrimärke ja oskab neid kirjutada
- liidab ja lahutab 5 piires ning tunneb märke + ; - ;=
- koostab kahe esemete hulga järgi matemaatilisi jutukehi
- järjestab kuni 5 eset suuruse järgi (suurus , pikkus , kõrgus jm)
- rühmitab esemeid asendi- ja nähtusi ning tegevusi ajatunnuse järgi
- kirjeldab enda asukohta ümbritsevate esemete suhtes, orienteerub ruumis, õuealal ja paberil
- oskab öelda kellaega täistundides
- nimetab nädalapäevi, kuid ja aastaaegu ning teab oma sünnikuud- ja päeva.
- mõõdab esemete pikkust kokkulepitud mõõtevahenditega (pulk, nöör)
- eristab kasutatavamaid raha- ning mõõtühikuid (kroon, sent, meeter, liiter, kilogramm) ning teab, kuidas ja kes neid ühikuid kasutab
- leiab erinevate kujundite hulgast ringi, kolmnurga ,ristküliku, ruudu, kera, ja kuubi ning kirjeldab neid kujundeid

VAHENDID:

Loogiline blokk, õppemängud, geomeetrilised kujundid, arvutuspulgad, puzzled, doominod, täringumängud, ehitusmängud, legod, lotod, TV

KUNST 5-7aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest
- kujutab isikupäraselt ümbritsevaid objekte ja sündmusi ning oma kujutlusmaailma
- vaatleb, kirjeldab ja kujundab ümbritsevat ning tarbeesemeid
- kasutab õpitud voolimis-, joonistamis- ning maalimisvahendeid ja – võtteid
- kasutab materjale ja tööriistu ohutult ning sihipäraselt
- vaatleb kunstiteoseid ja kirjeldab nähtut

ÕPISISU:

- kujutamine ja väljendamine mõtete ja tunnete edasiandmine nähtaval kujul
- kujundamine: objektile vormi, kuju ja esteetilise lisaväärtuste andmine
- tehniliste oskuste omandamine: voolimine, joonistamine, maalimine, meisterdamine
- kunstiteoste vaatlemine, vestlused kunstiteostest ja kunstist

ÕPITULEMUS

- leiab ümbritsevat vaadeldes erinevaid detaile, objekte ja nendevahelisi seoseid ning kujutab ümbritsevat valitud viisil
- väljendab joonistades, maalides, voolides ja meisterdades meeleolusid ning fantaasiad
- kasutab kunstitöö loomiseks erinevaid vahendeid
- kujutab objekte neile iseloomulike tunnuste kaudu
- keskendub alustatud tegevusele ja loob oma kunstitöö
- loob esemeid erinevaid tehnikaid ja materjale kasutades ning räägib nende otstarbest
- koostab ise või valib tööst lähtuvalt sobivad motiivid või vahendid eseme kaunistamiseks
- kirjeldab kunstiteoseid, nende värve ja meeleolu

VAHENDID:

VOOLIMINE. Savi, plastiliin, voolimisvaha, voolimispulgad, taignarullid

JOONISTUSVAHENDID: harilikud pliiatsid, värvipliiatsid, akvarellpliiatsid, kriidid, rasvakriidid, söepliiatsid, viltpliiatsid erineva laiusega pintslid, papiribad, pesukäsnad, guaššvärvid, akrüülvärvid, näpuvärvid, akvarellvärvid

PABERID: joonistuspaper, akvarellpaper, kartong, siidi-, krepp-, majapidamispaper, ajalehepaper, kalka, küpsetuspaper, värviline paper, värviline kartong

MEISTERDAMISVAHENDID: liimipulgad, PVA, tuubiliimid, käärid, naaskel, haamer, traat, erineva suurusega karbid, looduslik materjal, erinev jääkmaterjal, tekstiil ja tekstiilijääd, vill, lõng, paelad, nõörid, teip

LIIKUMINE 5-7aastaste rühmas

EESMÄRGID:

- tahab liikuda ja tunneb liikumisest rõõmu
- suudab pingutada sihipärase tegevuse nimel
- tegutseb aktiivselt üksi ja rühmas
- mõistab kehalise aktiivsuse olulisust inimese tervisele
- järgib esmaseid hügieeni ja ohutusnõudeid

ÕPISISU:

- liikumisalased üldteadmised
- põhiliikumised
- liikumismängud
- erinevad spordialad
- tants ja rütmika

ÕPITULEMUS:

- keskendub sihipärasele kehalisele tegevusele
- peab liikudes ja mängides kinni üldistest ohutusreeglitest, valides sobivad paigad ja vahendid
- sooritab põhiliikumisi pingevabalt, nii et liigutused on koordineeritud ja rütmilised
- teeb painduvust, kiirust, vastupidavust ja jõudu nõudvaid harjutusi
- säilitab tasakaalu paigal olles ja liikudes
- kasutab harjutusi tehes mõlemat kätt, täpsust nõudvas tegevuses kasutab domineerivat kätt
- matkib harjutusi tehes täiskasvanut
- sooritab ühel ajal kaaslastega rütmiliikumisi
- liigub enda tekitatud rütmi järgi ühtlase ja vahelduva tempoga
- kasutab liikumisel erinevaid vahendeid (lindid, rätikud, rõngad, suusad, kelgud)
- mängib sportlike elementidega mängu (korvpall, jalgpall)
- peab kinni kokkulepitud reeglitest
- nimetab erinevaid spordialasid ja Eesti tuntumaid sportlasi

VAHENDID: matid, hübitsad, kurikad, hantlid, kepid, rõngad, pallid, ronimisvahendid sees ja väljas, redelid, jalgrattad, kelgud.

MUUSIKA 5– 7 aastaste rühmas

EESMÄRGID

- tunneb rõõmu laulmisest ja musitseerimisest;
- suudab keskenduda kuulatavale muusikapalale;
- suudab ennast loovalt väljendada laulmise, liikumise, tantsimise ja pillimängu kaudu;
- suudab musitseerida nii rühmas kui ka üksi.

ÕPISISU

Laulmine;

- emotsionaalse laulmise harjutamine lähtudes laulu ja teksti karakteritest;
- rahva- ja lastelaulude õppimine ning esitamise harjutamine;
- MI-SO-RA kõlamudelite õppimine;
- voolava ja pehme häälega eakohaste rahva- ja lastelaulude ilmekas laulmine;
- laulmise harjutamine nii üksi kui ansambelis.

Muusikalis-rütmiline liikumine;

- sünkroonse liikumise ja tantsimise õppimine;
- rütmiliselt täpse kõnni- ja jooksusammu harjutamine;
- muusika tempo muutustele rütmiliselt täpne reageerimine (nt muudab liikumissuunda muusikadünaamika ja tempo järgi);
- loova eneseväljenduse vastu huvi tekitamine liikumise kaudu;
- muusikaliste väljendusvahenditega (tempo – *kiire, mõõdukas, aeglane*; dünaamika – *vaikne, poolvali, vali*; register – *kõrge, keskmine, madal*; muusika meeleolu) tutvumine;
- tantsuliigutuste - ees- ja külggalopp, hüpakamm, vahetus- ja polkasamm, luisksamm, kõrvalaste- ja rõhksamm ning käärhüpe – õppimine;
- väljendusrikka ja õige kehahoiu juurutamine.

Muusika kuulamine;

- lihtsamate žanrite marss, laul ja tants tutvustamine;
- muusika kuulamisest saadud elamuste väljendamine;
- kuulatud muusika iseloomustamine ja eakohase sõnavara kasutamise julgustamine (mõtlik, laulev, õrn, tantsuline, marsilik, südamlik jne);
- tähelepanu juhtimine loomingulisele initsiatiivile kuulatud palade iseloomustamisel (nt jutustab, mida kuulis muusikas);
- vokaal- ja instrumentaalmuusika lihtsamate žanrite (hällilaul, marss, tantsuviis, rahvalaul) tutvustamine.

Pillimäng;

- rütmi- ja meloodiapillide – puu-agoogo, taldrik, guiro, triangel, kõlaplaadid, metall-agoogo, cabasa, cazizi, plaatpillid: ksülofon, metallofon, kellamäng – tundmaõppimine;
- lihtsamate ostinato kaasamängude õppimine (lühikest korduvat rütmi-, viisi- või meloodialõiku);
- pilliansambelis mängimine;
- laulule, lasteriimile või instrumentaal paladele kaasamängu õppimine.

ÕPITULEMUSED

Laulmine;

- laulab ilmekalt, lähtudes laulu ja teksti karakteritest;
- laulab peast õpitud rahva- ja lastelaule ning esitab neid rühmas;
- laulab MI-SO-RA kõlamudeleid;
- laulab ilmekalt voolava ja pehme häälega eakohaseid rahva- ja lastelaule;
- esitab neid laule nii rühmas kui ka üksi.

Muusikalis-rütmiline liikumine;

- kõnnib, jookseb ja reageerib muusika tempo muutustele rütmiliselt täpselt;
- väljendab ennast loovalt liikumise kaudu, toetudes õpitud muusikalistele väljendusvahenditele (tempo – *kiire, mõõdukas, aeglane*; dünaamika – *vaikne, poolvali, vali*; register – *kõrge, keskmine, madal*; muusika meeleolu);
- sooritab tantsuliigutusi ees- ja külgalopp, hüpaksamm, vahetus- ja polkasamm, luisksamm, kõrvalaste- ja rõhksamm ning käärhüpe) sünkroonselt, väljendusrikkalt ja õige kehahoiuga.

Muusika kuulamine;

- tunneb ära lihtsamaid žanre marss, laul, tants;
- väljendab loovalt muusika kuulamisest saadud elamusi;
- kuulatud muusikat iseloomustades kasutab eakohast sõnavara;
- näitab tegevuses üles loomingulist initsiatiivi, toetudes omakogemusele kuulatud palade suhtes;
- eristab vokaal- ja instrumentaalmuusika lihtsamaid žanre hällilaul, marss, tantsuviis, rahvalaul.

Pillimäng;

- mängib rütmi- ja meloodiapillidel (nt puu-agoogo, metall-agoogo, taldrik, guiro, cabasa, cazizi, triangel, kõlaplaadid, plaatpillid: ksülofon, metallofon, kellamäng) lihtsamaid ostinato kaasamänge (lühikest korduvat rütmi-, viisi- või meloodialõiku);
- mängib pilliansambelis;
- oskab mängida eakohastel rütmi- ja meloodiapillidel kaasamänge õpitud lauludele, lasteriimidele ja instrumentaalpaladele;

- mängib pilliansamblis.

ÕPPEVAHENDID

Käpik- ja näpunukud, mänguloomad, -linnud, -asjad (nt konstruktor), heli- ja/või videosalvestised, arvutiesitlused, muusikainstrumendid, pallid, linnud, hularõngad, kangad, puulehed, lumehelbed, noodikaardid, piltloodid, noodikogu, joonistamistarbed, kostüümid, muusikakeskus, videomängija, arvuti, pildimaterjal jm.

ÕPPEKAVA UUENDAMISE KORD

Lasteaia õppekava uuendatakse ja täiendatakse iga õppeaasta 1.oktoobriks. Õppekava kinnitab lasteaia direktor pedagoogilise nõukogu ja hoolekogu heakskiitmisel.